

A díjfedezet nélküli károkozás
(megjelent az A2 című lap Ténykérdések rovatában)

Olvasónk kérdése kétirányú. Egyrészt kérdezi, hogy hogyan térül a gépjármű üzemeltetésével másnak okozott kár a károsultnál, ha a károkozónak korábban lejárt a felelősségbiztosítása, másrészt hogy a lízingelt gépkocsira idegenhibás baleset miatt hogyan, mennyit kell fizetnie a biztosítónak.

Kezdjük azzal, hogy a gépjármű felelősségbiztosításról szóló rendelet a személyi sérüléssel járó baleseti károknál minden további nélkül lehetővé teszi a díjfedezet nélküli esetekben is a fizetést, ez azokra az esetekre is kiterjed, amikor a károkozó ismeretlen.

Az ún. Kártalanítási Számla fizet ilyenkor, amit a Magyar Biztosítók Szövetsége kezel, és ezek fedezetét a kötelező felelősségbiztosítás díjában az autósok teremtik meg. A kötelező felelősségbiztosítással foglalkozó biztosítók ugyanis erre a célra felelősségbiztosítási díjbevételeik egy hányadát kötelesek a Kártalanítási Számla részére befizetni.

A jogszabály szerint azonban a Kártalanítási Számla kezelőjének kártalanítási kötelezettsége nem terjed ki az ismeretlen üzembentartó által a gépjárműben, az úton, az út tartozékát képező közlekedési műtárgyakban, az elektromos és a hírközlési berendezésekben és egyéb közművekben, ezek tartozékaiban, valamint a reklámhordozó eszközökben okozott károkra. A kivételek folytán tehát gyakorlatilag elsősorban a személyi sérüléssel járó károk maradnak, mint amit ismeretlen üzembentartó által okozott károknál a Kártalanítási Számla térít.

Olvasónknak azonban nem ismeretlen üzembentartó, hanem ismert üzembentartó, de díjfedezet nélküli biztosítás mellett (lejárt kötelező biztosítással) okozta a kárát. A felelősségbiztosítási rendelet szerint a Kártalanítási Számla kezelője a károsult követelését akkor is köteles kielégíteni, ha a károkozó üzembentartó a károkozás időpontjában szerződéskötési kötelezettség ellenére nem rendelkezett biztosítási szerződéssel, más kérdés, hogy ilyenkor behajthatja (ha tudja) a tényleges károkozón a helyette kifizetett kártérítést. A Kártalanítási Számla által teljesítendő kifizetések közül ezekre az esetekre nem, kizárólag az ismeretlen üzembentartó által okozott károkra vonatkozik, hogy csak a személysérüléssel járó károkat kell térítenie a KSZ fizetési kötelezettsége így az ún. töréskárokat, és más egyéb kárelemekre is kiterjed, vagyis gyakorlatilag teljes kártérítésre köteles, tehát Olvasónk aggodalma alaptalan.

A fizetési kötelezettség mértéke tekintetében a kiindulópont az, hogy a gépjárműben bekövetkezett kár nem lesz több attól, hogy lízingelt a gépkocsi, hiszen egy kocsi nem adható el többért a használtautó piacon, hogy részletre vagy tartós bérlet után vásárolták. Vagyis gépkocsi kárként valóban nem lehet a kamatokat a biztosítónak felszámítani. Más kérdés viszont, hogy meg lehet kísérelni a kamatköltséget azon a címen érvényesíteni a károkozó helyébe lépő biztosítóval, vagy Kártalanítási Számlával szemben, hogy a Polgári Törvénykönyv 355. § (4) bek-e értelmében a károkozónak azt a költséget is meg kell térítenie a károsult felé, ami a károsultat ért vagyoni hátrány kiküszöböléséhez szükséges.

Ha a károsult kamatokat vállalt fizetni azért, hogy legyen autója, és most más hibájából még sincs, akkor az eredeti állapot helyreállítása érdekében most másodszor is, újra kamatokat kell, hogy fizessen. Ez a második kamatköltség olyan költség, ami az őt ért vagyoni hátrány kiküszöböléséhez szükséges, ezért a károkozóra áthárítható.

Összefoglalva: Nyertesen nem, de károsodás nélkül kikászálódhat Olvasónk az ügyből. Semmi alapja nincs annak, hogy csak a bankot kártalanítaná a Kártalanítási Számla, az okozhatja a félreértést, hogy esetleg a bank részére kell fizessen a biztosító (a KSZ), és majd a bank lesz köteles elszámolni a többletfizetéssel Olvasónk felé. Ha a KSZ a jogosnál kevesebbet fizetne, akkor a különbözetre beperelhető. Olvasónknak a károkozóval szemben azért nem érdemes fordulni, mert valóban bizonytalan, hogy tud-e majd teljesíteni fizetőképesség hiányában. Ha a KSZ nem fizeti ki teljes körűen a totálkáros gépkocsi

balesetkori értékét, vagy a roncsra túl nagy összeget kíván levonni, akkor a különbözet a KSZ-val szemben bírósági úton érvényesíthető, ez esetben viszont meg lehet próbálni a finanszírozási többletköltséget is (a kamatokat) a bírósági követelés részévé tenni.

Dr. Kovács Kázmér